

## Fleetmanagement

### De weg naar IFRS 16 voor uw organisatie

**In januari 2016 publiceerde de International Accounting Standards Board (IASB) de 'IFRS 16 leasingstandaard', die grote gevolgen heeft voor beursgenoteerde bedrijven met een relatief grote leaseautovloot. Welke effecten heeft dit voor uw organisatie en waar moet u beginnen om op tijd klaar te zijn?**

#### **Wat is 'IFRS 16 leasingstandaard'?**

De 'IFRS 16 Leasingstandaard' is bedoeld om de kaders uit te zetten op welke wijze leases herkend worden, gewaardeerd worden en op welke wijze deze volledig transparant worden gepresenteerd. Op deze wijze wordt er voor gezorgd dat organisaties relevante informatie verstrekken en een betrouwbaar beeld geven van de waardering en presentatie van een lease. IFRS 16 leasingstandaard geeft een basis voor gebruikers van jaarrekeningen waarin zichtbaar is wat het effect is van het activeren van leases op de balans.

#### **Wat is het doel van IFRS?**

Het doel van IFRS is het bieden van volledige transparantie in de jaarcijfers en in de vergelijkbaarheid met andere organisaties op basis van reële en actuele waarden.

#### **Uitgangspunten 'IFRS 16 leasingstandaard'**

Het is aan te raden om vanaf 2016 te starten met de voorbereiding om de 'IFRS 16 leasingstandaard' te implementeren in de financiële verslaglegging van uw organisatie. In 2018 start namelijk de proefperiode, zodat in 2019 operationele leases op de balans worden geactiveerd als zijnde passiva.

De IASB hanteert de volgende uitgangspunten met betrekking tot de 'IFRS 16 leasingstandaard':

- De leases die u op de balans moet activeren, hebben alle een looptijd van langer dan 12 maanden.
- De leases die u op de balans moet activeren, hebben een grotere waarde dan \$ 5.000,- en een contractuele einddatum na 31 december 2019.
- Als het op voorhand zeker is dat er, bij een leasecontract van korter dan 12 maanden, bijvoorbeeld shortlease, gebruikgemaakt gaat worden van de verlengingsoptie, dan dient u de maximale verlengtermijn mee te nemen in de activatie van de verplichting op de balans.
- De verplichting behandelt u als 'niet-opzegbaar', met andere woorden: er mag geen rekening gehouden worden met eventuele voortijdige beëindiging van het leasecontract.

Door deze activatie bestaat er in uw financiële verslaglegging geen onderscheid meer tussen financial lease en operational lease. Het lijkt daardoor alsof uw organisatie economisch eigenaar is van de leaseautovloot. Het is dan ook belangrijk te weten hoe en wanneer een verplichting geïdentificeerd wordt als een lease, en hoe u dit waardeert in de boeken.

### **Hoe identificeert en waardeert u een lease?**

Om een contract waarbij een auto ter beschikking wordt gesteld in een bepaalde periode te identificeren als een lease, is het volgende uitgangspunt vastgesteld: bepaal waar het recht van gebruik van een leaseauto voor de contractperiode ligt. Met andere woorden: wie bepaalt 'hoe' en voor 'welk doeleinde' er iets gebeurt met een leaseauto? Als dat uw organisatie is, is er sprake van een lease. Uw organisatie heeft immers invloed op welke leaseauto er wordt besteld (merk, model, type, kleur en bestickering) en waar de leaseauto voor wordt ingezet gedurende de contractperiode.

Vanuit de 'IFRS 16 leasingstandaard' wordt een operationele lease, evenals financial lease, beschouwd als een financiering in plaats van een dienst. De norm schrijft echter voor dat u uitsluitend het financieringsdeel uit een leasetarief hoeft te activeren op de balans. Denk hierbij ten minste aan de afschrijving, rente en eventuele andere meegefinancierde investeringen, zoals bijvoorbeeld de houderschapsbelasting.

Met inachtneming van die regels hoeven de servicecomponenten uit een leasecontract dus niet geactiveerd te worden en worden de servicecomponenten daarmee niet geïdentificeerd als zijnde een lease.

### **Bijzondere regels rondom belastingcomponenten**

In de 'IFRS 16 leasingstandaard' staat niets beschreven over afwijkende regels rondom belastingcomponenten zoals bijvoorbeeld de belasting van personenauto's en motorrijwielen (BPM), en indien van toepassing de houderschapsbelasting. Om die reden raadt Fleet Support u aan om belastingcomponenten die meegefinancierd zijn te identificeren als een lease.

### **Opsplitsing van het leasecontract**

Leasemaatschappijen factureren de leasetarieven veelal als een totaalbedrag. Om de balanskosten zo laag mogelijk te houden, heeft u de mogelijkheid de kosten van de leasetermijnen op te splitsen. Dit doet u naar leasecomponenten, dus naar financiering enerzijds (tabel 1) en niet-leasecomponenten, de servicecomponenten (oftewel diensten), anderzijds (tabel 2). Maar hoe ziet dat er dan uit? Hieronder staan alle componenten uit een leasecontract, waarbij Fleet Support aangeeft onder welke balanspost deze thuishoren.

### Voorbeeld van een leasecontract

**Tabel 1**

Voor berekening investering	Bedrag
Gecalculeerde restwaarde excl. btw/incl. bpm	€ 12.015
Gecalculeerde restwaarde incl. btw/incl. bpm	€ 14.170
Netto catalogusprijs (excl. btw & bpm)	€ 36.993
Netto prijs-opties (excl. btw & bpm)	€ 2.426
Bpm-bedrag auto	€ 6.728
Bpm-bedrag opties	€ 0
Bedrag accessoires (excl. btw)	€ 500
Percentage korting catalogusprijs	18,00%
Extra kortingsbedrag catalogusprijs (excl. btw)	€ 0,00
Kortingsbedrag auto (excl. btw)	€ 6.659
Kortingsbedrag opties/accessoires (excl. btw)	€ 437
Kosten LPG-installatie (excl. btw)	€ 0,00
Afleverkosten	€ 936
<b>Netto investering</b>	<b>€ 28.472</b>

**Tabel 2**

Financiering beschikbaar gestelde auto (lease)	Bedrag
Component afschrijving	€ 474,54
Component rente	€ 43,75
<b>Totaal financieringskosten per maand</b>	<b>€ 518</b>

**Tabel 3**

Servicecomponenten (niet lease)	Bedrag
Brandstofvoorschot	€ 240,98
Kosten brandstofpas	€ 1,00
Component houderschapsbelasting	€ 78,00
Component WA-verzekering	€ 33,33
Component cascoverzekering	€ 86,90
Component ongevalen-inzittendenverzekering	€ 0,00
Component rechtsbijstandsverzekering	€ 0,79
Component bagageverzekering	€ 0,00
Component schadeverzekering inzittenden	€ 0,00
Component SIR-verzekering	€ 14,17
Component poliskosten + assurantiebelasting	€ 2,97
Component kleine schades	€ 0,00
Component managementfee	€ 15,00
Component diversen	€ 3,33
Component reparatie/onderhoud	€ 59,74
Component banden	€ 45,13
Component hulpverlening	€ 3,75
Component vervangend vervoer	€ 0,00
<b>Totale servicekosten per maand</b>	<b>€ 585</b>

De berekening van de contante waarde van de verplichtingen ziet eruit zoals weergegeven in onderstaande tabel 4. In deze tabel ziet u waar de toegewezen componenten terechtkomen en wat de jaarlijkse kosten daarvan zijn.

**Tabel 4**

Uitgangspunten berekening	Waarde	Per maand	Per jaar
Looptijd	60		
Jaarlijkse rentevoet	2,000%		
Netto investering (zie tabel 1)	€ 28.472		
Servicecomponenten (niet-lease, zie tabel 3)		€ 585	€ 7.021
Financiering beschikbaar gestelde auto (lease, zie tabel 2)		€ 518	€ 6.220
Leasetarief totaal excl. BTW		€ 1.103	€ 13.241
<b>Contante waarde leaseverplichting</b>	<b>€ 29.619*</b>		<b>€ 5.924</b>

\*Contante waarde: Het bedrag dat op dit moment nodig is om in de toekomst één of meer betalingen te kunnen verrichten, waarbij rekening is gehouden met rente en actuariële grondslagen.

In de off-balance-situatie (lees 'huidige situatie') is er sprake van een totale leaseverplichting van € 13.241,- maal vijf jaar (60 maanden) is € 66.203,-.

In onderstaande tabellen wordt verduidelijkt hoe dergelijke kosten zichtbaar worden op de winst en verliesrekening (tabel 5) en wat de consequenties van de leaseverplichting zijn voor de balanspositie (tabel 6). Hierdoor wordt inzichtelijk dat niet het gehele leasetarief op de balans hoeft te drukken en dat een deel van de componenten kan worden gealloceerd onder servicekosten.

**Tabel 5**

Jaar	Servicekosten (niet-lease, zie tabel 3)	Afschrijving contante waarde leaseverplichting (lease, zie tabel 4)	Rentekosten*	Winst Verliesrekening
0				
1	€ 7.021	€ 5.924	€ 490	-€ 13.435
2	€ 7.021	€ 5.924	€ 425	-€ 13.370
3	€ 7.021	€ 5.924	€ 308	-€ 13.253
4	€ 7.021	€ 5.924	€ 189	-€ 13.133
5	€ 7.021	€ 5.924	€ 67	-€ 13.012
<b>Totaal</b>	<b>€ 35.105</b>	<b>€ 29.619</b>	<b>€ 1.478</b>	<b>-€ 66.203</b>

\*Deze kosten zijn berekend op basis van een annuïtaire afschrijving.

**Tabel 6**

Jaar	Recht van gebruik (Vaste activa) lineaire afschrijving	Leaseverplichting (Passiva k.v.v.) annuïtaire afschrijving
0	€ 29.619	-€ 29.619
1	€ 23.695	-€ 23.890
2	€ 17.771	-€ 18.095
3	€ 11.848	-€ 12.184
4	€ 5.924	-€ 6.153
5	€ 0	€ 0

Conclusie: In de huidige off-balance-situatie (tabel 4) is er sprake van een jaarlijkse betaling van de leaseverplichtingen van circa € 13.241,-. Over de gehele looptijd is dat € 66.203,-. De uitkomst is daarmee gelijk aan de IFRS-methode zoals toegepast in tabel 5 en 6). De 'IFRS 16 leasingstandaard' heeft dus geen invloed op de hoogte van uw verplichtingen.

## Gevolgen

*Welke (mogelijke) gevolgen heeft de 'IFRS 16 leasingstandaard' voor uw balansweergave?*

- De financiële ratio's van uw organisatie veranderen, doordat de kosten anders worden verantwoord. Dit heeft effect op uw winst- en verliesrekening.
- De solvabiliteit van uw organisatie verandert in negatieve zin, omdat de netto schulden van uw organisatie anders worden weergegeven. Dit heeft onder andere gevolgen voor de samenwerking met kredietverstrekkers.
- De brutowinst voor de aftrek van overheadkosten neemt in de eerste jaren af en in de latere jaren toe (hoe groter de bedrijfsvoorraden of eigen middelen van een grote financiële waarde, hoe kleiner het effect).
- De leasemaatschappijen blijven de dragers van het financiële risico op de variabele componenten. Daarmee blijven de leasecontracten de juridische vorm 'operationele lease' behouden.

De leasekosten zullen op de balans aan het begin van de looptijd hoger zijn. Jaarlijks moeten de leaseverplichting en het recht van gebruik worden herberekend. Deze wijzigingen hebben invloed op de overwegingen om te kiezen voor de lease of koop van voertuigen, of het anders inzetten van huurcontracten.

*Welke (mogelijke) gevolgen heeft de 'IFRS 16 leasingstandaard' voor uw facturatie?*

- De rentekosten kunnen vanwege een annuïtaire afschrijving gedurende de looptijd variëren. In de meeste gevallen zijn de rentekosten aan het begin hoger dan aan het einde van een leasecontract. Deze boekhoudkundige verrekening zorgt voor verschillen met de facturatie.
- De prolongatiekosten uit de facturatie van leasetermijnen moeten gesplitst worden naar afschrijving, rente en servicekosten.

De komst van IFRS is nog geen feit, het wachten is op de definitieve regelgeving vanuit Europa. Wij raden u echter aan dat u zich voorbereid op de 'IFRS 16 leasingstandaard', en dat u onderzoekt wat de financiële gevolgen zijn voor de balanspositie van uw organisatie.

Martijn Witsel  
Consultant Fleet Support

#### **IFRS en (n)u?**

Wilt u meer informatie of advies om goed voorbereid te zijn op de implementatie van de 'IFRS 16 leasingstandaard', neem dan contact op met Martijn Witsel, Consultant Fleet Support, via 026-3537644 of [m.witsel@fleetsupport.com](mailto:m.witsel@fleetsupport.com).